

Stratifikační model kandidátů adjuvantní radioterapie po radikální prostatektomii na základě pooperačních hodnot ultrasenzitivního PSA

M. Babjuk, Š. Veselý, L. Jarolím, K. Dušková
2. LF UK a FN Motol., Praha, ČR

Cíl

Pacienti po radikální prostatektomii, kteří mají v patologickém vzorku nález pozitivního chirurgického okraje, extraprostatického šíření nebo invaze do semenných váčků, mají vyšší riziko progresu onemocnění. Dle některých doporučení jsou přímo indikováni k adjuvantní radioterapii. Naším cílem bylo vytvořit stratifikační model na základě ultrasenzitivních hodnot PSA stanovených časně po operaci a vypočítat teoretické snížení overtreatmentu při použití tohoto modelu.

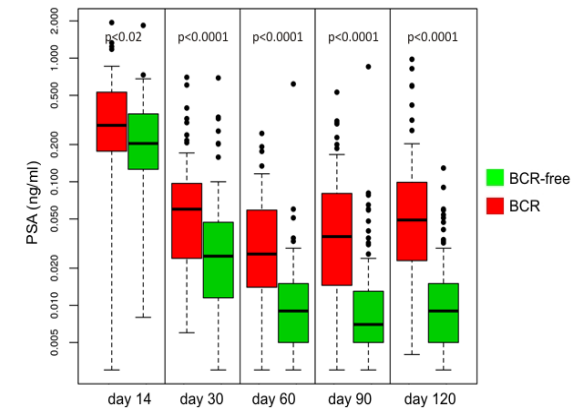
Materiál a metodika

Studovaná skupina pacientů po radikální prostatektomii čítala 205 mužů, kteří po operaci nepodstoupili žádnou adjuvantní léčbu. Minimální doba sledování byla 24 měsíců. Každý z pacientů měl minimálně jeden z těchto rizikových nálezů v patologickém preparátu: pozitivní chirurgický okraj, extraprostatické šíření nebo invaze do semenných váčků. Pacienti podstoupili intenzivní pooperační monitoraci PSA pomocí ultrasenzitivního testu. Náběry byly prováděny v den 14, 30, 60 a 90 po operaci, následně pak každé 3 měsíce. Schopnost predikce biochemické recidivy pomocí jednotlivých PSA měření byla vyjádřena jako plocha pod křivkou (AUC). Následně byl vytvořen sekvenční matematický model k provedení co nejpřesnější stratifikace pacientů v hodných k adjuvantní terapii.

Výsledky

Během střední doby sledování 45.9 měsíců (rozmezí, 24-114 měsíců), se biochemická recidiva objevila u 106 pacientů (51%). Predikce recidivy vyjádřená jako AUC pro PSA naměřené v den 14, 30, 60 a 90 byla 0.61, 0.70, 0.80 a 0.82. Multivariátní analýza prokázala, že pouze pooperační ultrasenzitivní PSA je ve srovnání s ostatními parametry nezávislým prediktorem progresu ($P < 0.001$). Stratifikační model s použitím hraničních hodnot pro PSA v den 30 (0.068 ng/ml) a PSA v den 60 (0.015 ng/ml) snížil potenciální míru overtreatmentu o 37%.

PSA časně po RRP:

Závěr

Časně pooperační hodnoty ultrasenzitivního PSA mohou pomoci snížit riziko overtreatmentu u kandidátů k adjuvantní radioterapii a měly by být zaneseny do stávajících stratifikačních systémů.